

ELLINGEGÅRDENS GRUSGRAV APS
Katrinelystvej 28
4180 Sorø

Påbud om ændring af vilkår i vandindvindingstilladelse

Ændring af vilkår

Sorø Kommune ændrer hermed vilkårene i gravetilladelsen som er givet efter §§ 21 og 26 i vandforsyningsloven til at sænke grundvandsstanden under råstofindvinding under grundvandsspejl den 25. februar 2014, sags. nr. 2010-41492, på følgende punkter:

2.2.1 Registrering af vandmængde

Der må højst indvindes 10.000 m³ vand årligt til støvbekæmpelse på veje og pladser.

Indvinding af vand til støvbekæmpelse på veje og pladser skal dagligt registres, og kopi af registeret skal indsendes til kommunen sammen med og på samme tidspunkter som anført for pejlinger af grundvandsstanden. Der må ikke indvindes vand til grusvask.

Den samlede oppumpede vandmængde skal indberettes til Sorø Kommune for hvert kalenderår. Virksomheden skal opbevare registreringerne i mindst 10 år.

2.2.2. Grundvandssænkning

- Der må højst indvindes 40.000 m³ råstof under grundvandsspejlet årligt.
- Indvinding under grundvandsspejl må kun finde sted i perioden fra den 1. oktober til den 1. marts.
- I perioden fra den 1. marts til den 1. maj må der dog indvindes under grundvandsspejl, hvis grundvandsspejlet er højere end 34,50 m DVR90.
- Grundvandssænkning på grund af indvinding af vand – og råstoffer under grundvandsspejlet er tilladt, så længe grundvandsspejlet ikke sænkes under kote 34,25 m DVR90 i vinterperioden. I sommerperioden må vand til støvbinding kun indvindes, hvis grundvandsspejlet er over kote 34,00 m DVR90.
- Der må ikke uden særlig tilladelse foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.

2.2.3. Påvirkning af overfladevand og vandfølsom natur

- Såfremt det konstateres, at Lyngbækken eller andre vådområder i nærheden af grusgraven påvirkes, så de ikke kan overholde målsætningerne, kan kommunen forbyde indvinding under grundvandsspejlet helt eller i perioder.

Den 24-08-2020

J.nr. 13.02.01-K08-4-15

Ejendom: 4956

Natur og Miljø

Rådhusvej 8

4180 Sorø

Se åbningstider

på hjemmesiden

www.soroe.dk

Christian Holt

57876357

chho@soroe.dk

2.2.4. Overvågning af grundvandsstand

- For at dokumentere, at grusgravningen under grundvandsspejl ikke medfører større sænkning af grundvandet end det tilladte, skal råstofindvinder lade grundvandsspejlet måle enten
 - a. af en landinspektør med en præcisions-GPS i DVR90 koteeller
 - b. med en logger i en brønd, hvor landinspektøren med præcisions-GPS har afsat et målepunkt.

Loggeren skal udlæses mindst en gang om måneden. Loggerens målinger skal mindst en gang årligt kontrolleres med en manuel pejling.

Hvis målepunktet bliver beskadiget, skal råstofindvinder inden 8 dage informere Sorø Kommune om dette, og sørge for, at der etableres et nyt målepunkt som en landinspektør afsætter.

2.2.5. Pejling af grundvandsstanden

Vilkårene for pejling er følgende:

- Grundvandsspejlet skal måles mindst en gang i begyndelsen af månederne januar, marts, maj, juli, september og oktober. Hvis grundvandsspejlet er under 34,50 m DVR90 skal der måles hver måned.
- Råstofindvinder skal føre journal med pejlingerne, som skal opbevares af råstofindvinder i mindst 10 år. Sorø Kommune skal til enhver tid kunne få en kopi af journalen.
- Resultater af målingerne af grundvandsspejlet, skal indberettes til kommunen senest 1 uge efter pejlingen er udført, dvs. senest den 15. i månederne. Kommunen kan med 3 måneders varsel stille krav om, at indberetningen skal ske elektronisk samt ændre måden det skal ske på.
- Råstofindvinder skal en gang årligt afrapportere udviklingen i grundvandsspejlet. Rapporten skal indsendes til kommunen hver år inden den 1. februar.
- Opgørelse af råstofindvinding under grundvandsspejlet, skal indberettes til kommunen hvert år inden 1. februar.
- I år hvor der er særlige forhold gældende, f.eks. en lang tørkeperiode kan kommunen bestemme at frekvensen af indberetninger til kommunen ændres.
- For at kommunen kan vurdere ændringer i grundvandsstanden skal der samtidig med indberetning af pejlinger, leveres en beskrivelse af hvor der er gravet (gravefront) siden sidste pejling samt den aktuelle gravedybde under grundvandsspejl.

Sagens baggrund

Ellingegårdens Grusgrav ApS fik den 25. februar 2014 tilladelse til råstofindvinding i perioden til 2024. Tilladelsen omfattede tilladelse efter vandforsyningslovens § 20 til indvinding af 30.000 m³ vand fra grusgravsøen til grusvask og vanding af veje m.v. og efter § 26 til den grundvandssænkning som forårsages af indvinding af 150.000 m³ råstoffer under grundvandsspejlet. Tilladelsen blev givet på en række vilkår som

blandt andet omfatter registreringer af grundvandsspejlet og indberetninger omkring indvindingen.

På baggrund af gentagne henvendelse fra Danmarks Lystfiskerforbund omkring manglende vandføring i Tude Å har Sorø Kommune i 2019 fået det rådgivende Ingeniørfirma Rambøll til at lave en gennemgang og modelberegning af påvirkningerne af Løngbækken og Tude Å. I har i februar måned fået rapporten tilsendt, og I deltog ved møde i Sorø den 27. februar 2020, hvor Rambøll gennemgik rapporten.

Rapportens konklusion er, at med de nuværende tilladelser til indvinding under grundvandsspejl, selv om der kun indvindes halvdelen af tilladelserne, så er vandføringen i Løngbækken påvirket.

Tilladelsens vilkår

Jeres tilladelse omfatter vilkår efter vandforsyningsloven om

1. registrering af den årligt oppumpede vandmængde (vilkår 2.2.1)
2. maksimal grundvandssænkning (vilkår 2.2.2)
3. påvirkning af overfladevand og vandfølsom natur (vilkår 2.2.3)
4. overvågning af grundvandsstanden (vilkår 2.2.4)
5. Pejling af grundvandsstanden (vilkår 2.2.5)

Vedr. 1 registrering af oppumpet vandmængde

Jeres indberetning til kommunen vedrørende ovenstående vilkår har været meget mangelfuld. Sorø Kommune har først den 18. juni 2020 modtaget indberetning om indvindingen under grundvandsspejl i årene 2014-2019. Der er intet år indvundet over 40.000 m³.

Af jeres indberetning om indvinding af vand til grusvask fremgår det, at indvinding til grusvask er ophørt i 2015, men I har indvundet 8.000 m³ i 2018 og 2019 til støvbinding. I har ikke indberettet nogen indvinding i 2017.

Vedr. 2 maksimal grundvandssænkning

Den maksimale grundvandssænkning var i tilladelsen angivet til en meter under det oprindelige grundvandsspejl. I har aldrig foretaget nogen måling af det oprindelige grundvandsspejl, og fordi I har flyttet rundt på målepunktet, er det ikke muligt at gå tilbage og ud fra jeres billeder dokumentere det oprindelige grundvandsspejl.

I højdemodellen for 2014, som er tilgængelig på www.soroe.dk/kort, er vandspejlet i søen ca. 34,50

Vedr. 5 Pejling af grundvandsstanden

Sorø Kommune har gennemgået de indberetninger som vi har modtaget fra Ellingegårdens Grusgrav ApS siden tilladelsen i 2014. Der er blevet indberettet målinger af søens vandspejl indtil april måned 2018. Derefter har Sorø Kommune ikke modtaget nogen målinger, selv om jeg har rykket for det flere gange, senest i februar 2020, hvor du oplyste at der ville komme et nyt målepunkt pr. 1. marts 2020. Den 5/8 2020 har Sorø Kommune modtaget oplysning om pejling foretaget af Landinspektør Pade den 31/7 2020.

De udførte registreringer af søens vandspejl er uden koteangivelse, og målepunktet er ikke blevet indmålt af en landinspektør. Det fremgår ikke af indberetningerne om pejlepunktet er flyttet. Sorø Kommune efterlyste i februar måned 2020 indberetning om pejlingerne i 2019, men fik oplyst at I havde fået nyt EDB, og ikke viste om I kunne fremsøge disse oplysninger.

Partshøring

Inden Sorø Kommune har truffet denne afgørelse blev du i brev af 15. maj 2020 orienteret om sagen og opfordret til at indsende dine bemærkninger til sagen inden den 16. juni 2020.

Du har med mail af 11. juni, 16. juni og i efterfølgende telefonsamtale givet følgende kommentarer til udkastet:

”Vi kan under disse nye vilkår omkring nedsættelse af optagning af råstoffer under vand, ikke færdiggøre grusgraven rentabelt for materialerne over vandspejl er af mindre god kvalitet og skal kombineres med materialerne under vand for at opretholde kvaliteten på de færdige produkter. Desuden er perioden alt for kort, da pladsen til opbevaring af det opgravede er blevet meget mindre, så det kræver at vi graver flere gange om året.”

Sorø Kommunes begrundelser

Da Ellingegårdens Grusgrav ApS i 2014 fik den nugældende tilladelse, var det fordi det blev vurderet, at den tilladte indvinding kunne ske uden skade på miljøet. Det er nu efterfølgende konstateret, at der vil ske en væsentlig påvirkning af Løng Bæk, og for at afbøde denne påvirkning er Sorø Kommune nødt til dels at sikre at de gældende vilkår overholdes, dels at ændre vilkårene på visse områder, så påvirkningen begrænses i fornødent omfang.

Der er de seneste 6 år indvundet fra 0 til 40.000 m³ årligt under grundvandsspejl, de seneste 2 indvindingsår i løbet af september måned.

Det er ligeledes konstateret, at Ellingegårdens Grusgrav ApS ikke har lavet den egenkontrol som var vilkårene for tilladelsen.

Indvindingen af vand til grusvask er ophørt i 2015, og tilladelsen bliver derfor nu tilbagekaldt, fordi den ikke har været udnyttet i 5 år.

Sorø Kommune har ved afgørelsen lagt vægt på, at vandføringen i Løngbækken ikke bliver påvirket i sommerhalvåret hvor det af naturlige årsager er lavest. I vandløbene falder vandføringen i maj måned, og den kommer normalt først rigtigt tilbage i november/december måned.

Hjemmel for afgørelsen

Nedsættelse af den tilladte indvinding under grundvandsspejl har hjemmel i vandforsyningslovens § 26 stk. 3, idet det har vist sig, at indvindingen har større indflydelse på Løngbækken end forudsat i tilladelsen.

Ændring af tilladelsens vilkår har hjemmel i vandforsyningslovens § 34. Dels har virksomheden tilsidesat tilladelsens vilkår, trods flere erindringskrivelser, dels er det konstateret at der er større påvirkning af Løngbækken end forudsat.

Bortfaldet af tilladelsen til indvinding til grusvask, har hjemmel i vandforsyningslovens § 35, fordi den del af tilladelsen ikke har været udnyttet i 5 år.

KLAGEVEJLEDNING

Afgørelser kan påklages efter § 75 i vandforsyningsloven.

Efter vandforsyningslovens § 80 kan kommunens afgørelse påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af afgørelsens adressat, Sundhedsstyrelsen, visse organisationer samt enhver, der har en individuel væsentlig interesse i sagens udfald.

Klagefristen udløber 4 uger efter at afgørelsen er meddelt.

Klage sker via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger også på borger.dk og virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelse. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. En klage oprettet gennem klageportalen pålægges et gebyr.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Begrundet anmodning om, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal sendes til tilsynsmyndigheden, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt en anmodning kan imødekommes.

Søgsmål til prøvelse af denne afgørelse, skal indbringes for domstolene inden 6 måneder, jævnfør vandforsyningslovens § 81. Spørgsmål, der kan prøves af taksationsmyndighederne, kan ikke indbringes for domstolene, før overtaksationskommissionens afgørelse foreligger, jævnfør § 81 stk. 2.

Med venlig hilsen

Christian Holt
Miljøsagsbehandler

Kopi: Landinspektør Pade [fp@skelstedet.dk]
Danmarks Sportsfiskerforbund [post@sportsfiskerforbundet.dk]
Udsætterforeningen for Tude Å [leif@limaka.dk]
Danmarks Naturfredningsforening [dn@dn.dk]
Danmarks Naturfredningsforening Sorø [dnsoroe-sager@dn.dk]
Region Sjælland [miljoe@regionsjaelland.dk]

Lovhjemmel:

[Vandforsyningsloven](#)

Lovbekendtgørelsen nr. 118 af 22/2 2018 af lov om vandforsyning m.v.

[Vandindvindingsbekendtgørelsen](#)

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 470 af 26/4 2019 om vandindvinding og vandforsyning